

Ansaret væk i alle Tilfælde, hvor man foretager Nedskrivning.

Jeg kan ikke lade være at gøre en enkelt Bemærkning til Ministeren og maa-ske ogsaa til det høje Ting. Vi skulle dog til næste Aar have en ny Sparekasselov. Jeg regner, at Ministeren vil gøre Forsøg paa at holde sit Ord; i saa Fald skulle vi til næste Aar have en ny Sparekasselov vedtaget. Om dette det her foreliggende Lovforslag nu havde været en virkelig Reform, om det i Stedet for at være et forargeligt og slet Forslag havde været en virkelig god Ting, som det vilde være klogt at gennemføre for vore Sparekasser, vilde jeg alligevel have sat mig imod at gennemføre det i Aar, naar vi skulle have en Sparekasselov til næste Aar. For jeg tror, der er noget meget ulykkeligt i, at vi faa alle disse smaa Fremskridt, at vi faa, om jeg saa maa sige, 24 smaa Forandringer i Lovene. Jeg hørte forleden, at der nu allerede er 100 Love paa Tingets Bord; det er alle disse Smaaforandringer i bestaaende Love, som gøre, at Befolkningen ikke kan hitte ud af, hvad der er Lov og hvad ikke. En Lov er jo først og fremmest et organisk Hele, og en Ændring i en Paragraf kan komme til at virke paa mange andre Punkter, end hvor man har tænkt sig. Det viser sig netop her ved Sparekasseloven; røre De ved § 8, have De i samme Øjeblik rørt ved § 12.

Det andet Lovforslag, som den højtærede Minister har fremlagt for det høje Ting, er jo Forslaget om selve Den sjællandske Bondestands Sparekasse. Lovforslaget gaar ud paa dens Genrejsning. Ministeren har mere Interesse for den døde Kasse end for de levende Mennesker, og den samme Interesse er der mange andre ærede Medlemmer, der have. Den højtærede Minister begynder med at sige: Den første Betingelse er jo, at den almindelige Ændring i den almindelige Sparekasselov vedtages. Den skal anvendes først: en Nedskrivning med 25 pCt.

Jeg maa nu her gøre en Bemærkning om denne Nedskrivning i Anledning af, at min Opmærksomhed er bleven henledet derpaa af et æret Medlem her i Salen: Hvad er Meningen med Hensyn til Retten til Modregning? Kan Modregning gøres gældende før Nedskrivningen, eller kan den først gøres gældende efter Nedskrivningen? Hvis jeg f. Eks. har 1,000 Kr. til gode i Kassen, kan jeg da kun faa Modregning for de 750, eller kan jeg faa det for alle 1,000? Jeg

vil gerne bede den højtærede Minister svare herpaa.

Den første Følge af, at vi nedskrive med 25 pCt. efter den ændrede Sparekasselov, bliver den, at Ansaret efter § 12 vil bortfalde. Maa jeg spørge: Er det den højtærede Ministers Ønske og Villie, at Ansaret overfor Bestyrelsen og Revisorerne af Bondestændens Sparekasse skal falde væk? Thi som Loven er affattet, falder det bort. Det havde det ærede Medlem, der nu satte sig, for saa vidt ikke behøvet at spørge om, for det falder ganske roligt bort efter den Affattelse, den højtærede Minister har givet Loven. Hvor lidt Lyst jeg end har til at foranstalte Kløp jagt paa den ene eller den anden og navnlig paa en Mand, hvis politiske Betydning ikke længere kan være stor, maa jeg alligevel — for at citere det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), der forleden Dag sagde: Hic Rhodus, hic salta — sige: hvis der er noget Sted, hvor Sparekasselovens Ansvar skal bringes i Anvendelse, saa er her Rhodus, og her er Kolossen. Og jeg maa samtidig henstille til den højtærede Minister, hvad de videre Forhandlinger med Bondestændens Sparekasse angaar, at han ikke forhandler med de Bestyrelsesmedlemmer, som eventuelt komme ind under Straffelovens § 262, og at han vil foranledige, at Kassen ikke genrejses under disses Ledelse.

Forslaget gaar dernæst ud paa, at Staten skal give 4 Mill. Kr., men disse 4 Mill. ere i høj Grad givne paa Betingelser. Den første Betingelse er Nedskrivningen. Nu er jeg ganske sikker paa, at den sker, fordi 6,500 Sparere og 7 Mill. Kr. skulle gøre aabent Oprør for at hindre det, og de ville ikke gøre det, og de ville heller ikke staa sig ved det. Den anden Betingelse er Bankernes Tilskud. Nu har jeg set mange mærkelige Ting i disse Nødhjælpslove, og de ere gaaede igennem i en meget skødesløs Form, men at vi optage i en Lov, at 5 Banker, 5 private Institutter, som Staten intet som helst har at gøre med i denne Sammenhæng, skulle give Tilskud, og hvor meget de skulle give, det synes jeg ærlig talt er urigtigt. Thi Bankerne have ingen juridisk Pligt til at bidrage noget her, og jeg er ikke en Gang sikker paa, at de have moralsk Pligt, for saa vidt man overhovedet kan tale om moralsk Pligt hos et Aktieselskab; et Aktieselskab kan ikke have moralsk Pligt, da der ikke er nogen, overfor hvem Moralens kan gøres gældende. Jeg tror der-